

Deze agenda bevat alleen de excursies die worden georganiseerd door het Nationaal beek- en esdorpenlandschap. Het complete overzicht van alle activiteiten in het gebied vindt u in de Op Stap Krant 2006 (onder andere verkrijgbaar bij horecaondernemers in het Drentsche Aa-gebied) en (met de meest actuele gegevens) op onze website: www.drentscheaa.nl.

De excursies in deze agenda staan onder leiding van ervaren Drentsche Aa-gidsen. Deelname is gratis. Opgave vooraf is niet nodig. Goede wandelschoenen of laarzen aanbevolen. Let op: uw hond mag niet mee.

Agenda

Datum	Activiteit/Thema	Vertrekpunt	Start-tijd
Oktober			
Za 7	Ballooërveld bij maanlicht in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Schaapskooi Balloo	19.00
Zo 15	Paddenstoelen in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Café de Aanleg Nabij Deurze langs de weg tussen Assen en Rolde	14.00
Za 21	herfstvakantie Herfst in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Café-restaurant Herberg van Loon, Loon	14.00
Za 28	herfstvakantie, Herfstochtendwandeling in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Infopaneel De Heest Langs de weg tussen Loon en Gasteren	10.00
November			
Za 4	Natuurwerkdag		
Zo 12	Geschiedenis van het Ballooërveld in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Schaapskooi Balloo	14.00
Za 18	Natuurbeleving in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Hotel Golden Tulip Zeegse	10.00
Zo 19	Archeologisch reservaat Strubben in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Infopaneel Strubben Strubbenweg/Holle Drift, Schipborg	14.00
Za 25	Natuurbeleving in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Parkeerplaats NP Drentsche Aa Oudemolen	10.00
December			
Za 2	Ochtendwandeling in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Parkeerplaats NP Drentsche Aa, Oudemolen	10.00
Za 9	Deurzerdiep in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Café de Aanleg Nabij Deurze langs de weg tussen Assen en Rolde	10.00
Za 16	De vormende invloed van het water in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Parkeerplaats NP Drentsche Aa Oudemolen	10.00
Di 26	Tweede kerstdag, Midwinterhoornblazen op het Ballooërveld in het beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa	Schaapskooi Balloo	14.00

Werk in uitvoering welkomstborden

Dit najaar worden de eerste borden geplaatst die weggebruikers erop attent maken dat zij het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa betreden. In Doorstroom nummer 5 van oktober 2005 zijn deze 'welkomstborden' al aangekondigd. In totaal komen er 22 van deze borden te staan langs alle toegangswegen aan de randen van het gebied. De borden worden uitgevoerd in het standaardformaat en de uniforme huisstijl die is afgesproken voor alle Nationale Parken in ons land (zie foto). Borden van dit type zijn al geplaatst in onder meer de Nationale Parken Dwingelderveld, Weerribben, Drents-Friese Wold en Lauwersmeer.

Met Staatsbosbeheer is afgesproken dat zo veel mogelijk van de bestaande borden van deze organisatie met als aanduiding "Welkom in het stroomdallandschap Drentse Aa" worden verwijderd. Daardoor komt een eenduidig beeld tot stand en wordt verwarring voorkomen.

De borden worden gemaakt en geplaatst door de ANWB, die ook het onderhoud zal verzorgen. Deze organisatie heeft als geen andere de expertise voor een dergelijk project. Overigens is met de ANWB landelijk ook de afspraak gemaakt, dat Nationale Parken in Nederland op de wegwijzers langs de snelwegen als aparte categorie worden aangeduid. De verwijzingsborden voor de Drentsche Aa zullen worden geplaatst wanneer de toegangspoorten (zie elders in deze Doorstroom) zijn gerealiseerd.

DOORSTROOM

Dit informatiebulletin is een uitgave van Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

Nummer 7
Oktober 2006

Dit informatiebulletin is een uitgave van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa. Het wordt gratis huis aan huis verspreid in het hele stroomgebied van de Drentsche Aa. Als u in het gebied woont maar het blad niet hebt ontvangen, geef dit dan door aan het secretariaat. Voor inwoners van omliggende dorpen verschijnt een samenvatting in de plaatselijke kranten. U kunt ook een abonnement aanvragen bij het secretariaat of via de website. U krijgt de krant dan gratis toegestuurd.

Colofon
Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Kees Folkertsma, Herman Thijje
Postbus 122, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 365864 / 365860
Fax: (0592) 365422
E-mail: drentscheaa@drenthe.nl
Internet: www.drentscheaa.nl
Coördinator voorlichting en educatie

André Brasse, IVN
Consulentschap Drenthe
Postbus 125, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 371740

Redactieadres
Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Redactie Doorstroom
Postbus 122, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 365683
(Joke Christerus)
E-mail: doorstroom@drenthe.nl

Eindredactie
Henk van den Brink,
Noordwolde (Gn)

Redactie
André Brasse
Henk van den Brink
Joke Christerus

Fotografie
André Brasse (tenzij anders aangegeven)

Vormgeving
Albert Rademaker BNO

Grafische verzorging
Docucentrum, provincie Drenthe

Verspreiding
TPG post
Oplage
15.000

© Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa 2006

Nederland heeft 20 nationale parken

Bewonersdag 1

Dorp in beeld 4

Levend bezoekersnetwerk 6

Agenda 8

Op 14 oktober maakten opnieuw bewoners van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa een bustoer door hun eigen woonomgeving. Tijdens de tocht kregen zij allerlei informatie over het gebied en over de plannen en de projecten die er spelen. Sinds 2005 heeft de organisatie van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap in totaal acht groepen bewoners op die manier rondgeleid. De reacties van de deelnemers aan deze 'bewonersdagen' waren zonder uitzondering enthousiast.

Bewoners op ontdekkingsreis in eigen omgeving

Vaste opzet

De bustochten namen een dagdeel in beslag en waren steeds op dezelfde manier opgezet. De deelnemers werden op een aantal afgesproken opstappunten door de bus afgehaald en naar het café of restaurant gebracht dat als vertrekpunt diende. Hier luisterden zij naar een inleiding door één van de beide secretarissen van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap, Kees Folkertsma en Herman Thijje. Voor onderweg kregen ze een pakket met eten en drinken mee. Tijdens de rit vertelde coördinator voorlichting en educatie André Brasse van alles over het gebied, het beleid en de organisatie van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap. Op een aantal plaatsen stapte het gezelschap uit om een wandeling te maken onder leiding van Drentsche Aa-gidsen of mede- van Staatsbosbeheer. Bij de gezamenlijke afsluiting kregen de deelnemers nog eens informatie mee. Vervolgens werd iedereen teruggebracht naar de opstapplaatsen.

Een wereld open

Voor veel deelnemers ging een wereld open. Sporen uit de ijstijden, grafheuvels, bijzondere plantjes: het was allemaal nieuw. Herhaaldelijk klonken opmerkingen als 'Goh, ik woon hier al mijn hele leven, maar ik wist niet dat het hier zo mooi was' en 'Kijk, in de verte kun je het dak van mijn huis zien, maar hier ben ik nog nooit geweest'. "Dat is nu precies wat we willen bereiken", vertelt André Brasse. "Naarmate mensen meer van hun eigen omgeving weten, zien ze het ook meer als hún gebied en gaan ze zich ervoor verantwoordelijk voelen. Die betrokkenheid van de bewoners is een voorwaarde om van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap een succes te maken."

“Je gaat op een andere manier naar je omgeving kijken”

Harry Patberg uit Loon bewaart goede herinneringen aan de bewonersdag waaraan hij heeft meegedaan. “Het is leuk om je eigen woonomgeving eens op een andere manier te bekijken dan je gewend bent. Je ziet nieuwe dingen en hoort dingen die je nog niet wist. Bovendien leer je dorpsgenoten beter kennen. Ik raakte bijvoorbeeld aan de praat met mensen die ik alleen van gezicht kende.”

Patberg woont al veertien jaar in Loon, maar na de tocht is hij de omgeving anders gaan beleven. “Sindsdien gaan mijn vrouw en ik af en toe mee met een Drentsche Aa-excursie. Je leert planten en vogels te herkennen en begrijpt beter hoe het landschap is gevormd. Zo ga je op een andere manier naar de omgeving kijken. Er zijn plekken die we voor de bewonersdag niet kenden en waar we nu gaan wandelen met mensen die op bezoek komen. En sinds ik van de plannen rond het Deurzerdiep weet, heb ik de fietsroute naar mijn werk in Assen aangepast. Ik fiets nu bijna iedere dag over de Meanderdijk.”

Informatie andersom

Niet alleen voor de bewoners leverden de tochten veel nieuwe informatie op. Andersom kregen de medewerkers van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap veel te horen over wat er bij de bewoners leeft. Secretaris Kees Folkertsma ervaart de contacten als bijzonder waardevol. “Vooral tijdens de wandelingen raak je met mensen in gesprek. Dan hoor je rechtstreeks wat hen bezighoudt en hoe zij tegen dingen aankijken. Soms konden we zo ook onduidelijkheden verhelderen en misverstanden uit de weg ruimen.”

Wegens succes geprolongeed

Hoewel de tochten voornamelijk oudere deelnemers trokken, had de sfeer soms veel

weg van een schoolreisje. Iedereen deed mee aan de soms toch pittige wandelingen. Met een brede lach waadden sommige deelnemers tot de enkels door het water of banjerden ze tot algehele hilariteit dwars door de modder. Onbekenden raakten met elkaar aan de praat, er vielen barrières weg. De vele enthousiaste reacties na elke ronde bevestigden dat de bewonersdagen een groot succes waren.

De organisatie gaat er de komende jaren dan ook zeker mee door. Wel krijgen de dagen mogelijk een andere vorm, bijvoorbeeld fietstochten met kleinere groepen. Ook wordt gedacht over aanpassingen in het programma. Suggesties zijn welkom!

Jaarverslag 2005: veel projecten

Medelingen Overlegorgaan

Het Overlegorgaan heeft het jaarverslag 2005 vastgesteld. Uit het overzicht van gerealiseerde projecten blijkt dat er flink ‘geooogst’ is. In 2005 zijn 15 projecten afgerond; 17 projecten zijn nog in uitvoering. De afgeronde projecten vertegenwoordigen een investering van ruim € 6,7 miljoen. Een fors aandeel hierin heeft het project herstel benedenloop Drentsche Aa (nabij polder Lappenvoort bij De Punt) gehad.

Vanaf de oprichting van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa in 2002 is er nu in totaal voor ruim € 20 miljoen geïnvesteerd in het hele stroomgebied van de Drentsche Aa (een groter gebied dus dan alleen het Nationaal beek- en esdorpenlandschap). Voor dit bedrag zijn ongeveer 65 projecten uitgevoerd (bron: projectenlijst Drentsche Aa). Naast het aandeel uit het jaarlijkse budget voor de Nationale Parken is er vanaf 2002 op grote schaal gebruik gemaakt van projectfinanciering uit nationale middelen (de Subsidieregeling Gebiedsgericht Beleid) en Europese fondsen (POP, LEADER). Daarnaast hebben partijen uit het gebied zelf (provincie, gemeenten, waterschap, grondeigenaren) voor de nodige cofinanciering gezorgd.

Heeft u een projectidee, neem dan contact op met het secretariaat.

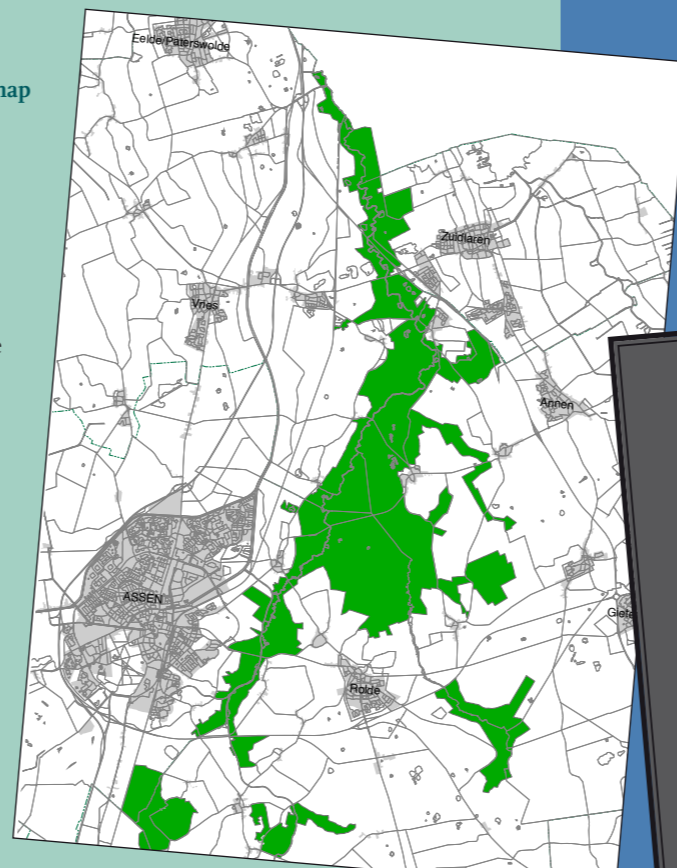
Uit het jaarverslag 2005

Project	Investering (€)
Ontwerp knooppunt Oudemolen en toegangspoort Noord	11.000
Landschappelijke inpassing recreatieterrein	4.063
Aanleg faunapassage Gieterstraat	20.581
Herstel poelen en waardevolle bomen	15.313
Landschapsproject Diepstroeten	49.818
Cultuurhistorische wandelroute Deurzerdiep	22.610
Herstel benedenloop Drentsche Aa	5.650.000
Aanleg IBA's buitengebied Aa en Hunze	124.795
Afkoppelen regenwater en saneren riooloverstort Gasteren	582.190
Voorlichtingsmateriaal fruitbedrijf Goense	20.050
Stimulering streekproducten Drents Goed	36.290
Leer- en werktraject op zorgboerderijen	28.200
Dorpsomgevingsplannen Anloo, Anderen en Gasteren	77.934
Afrastering De Strubben	13.380
Procesondersteuning Boeren en Natuur Amerdiep	53.750
Totaal	6.709.974

Natura 2000

Zeer oplettende lezers is het misschien opgevallen dat sinds de vorige Doorstroom twee kleine nieuwe logo's de voorpagina sieren. In het linker logo staat 'Europarc Federation'. Dat is het Europese samenwerkingsverband van Nationale Parken. Het Nationaal beek- en esdorpenlandschap is een Nationaal Park, zij het met een afwijkende, bredere doelstelling. Onderaan het rechterlogo staat 'Natura 2000'. Dat is de naam van een Europees netwerk van belangrijke natuurgebieden, waar alle lidstaten van de Europese Unie aan bijdragen. Onder andere de grote centraal gelegen natuurgebieden in het stroomgebied van de Drentsche Aa zijn door de Nederlandse regering aangemeld. (zie kaartje).

Met Natura 2000 wordt de natuur op Europese schaal beschermd en behouden. De Natura 2000-gebieden waren eerder al aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn. Met het vorig jaar in werking treden van de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 zijn deze richtlijnen in Nederland wetgeving verankerd. Het ministerie van LNV is momenteel bezig de ontwerp-aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden op te stellen. In 2007 wordt het ontwerpbesluit voor de Drentsche Aa gepubliceerd, gevolgd door een periode van terinzagelegging waarin iedereen zijn zienswijze kenbaar kan maken. In de aanwijzingsbesluiten worden naast de begrenzing van de gebieden ook de 'instandhoudingdoelen' vastgelegd. Dit zijn de soorten en leefgebieden waarvoor het betreffende gebied is aangewezen en waar de bescherming zich dus vooral op richt. Het is de bedoeling dat voor elk Natura 2000-gebied een beheerplan wordt opgesteld, waarin onder andere staat wat er in het gebied wel en niet kan. Na de aanwijzing wordt begonnen met het beheerplan voor het Natura 2000-gebied Drentsche Aa. In een volgend nummer van Doorstroom leest u er meer over.

IN HERINNERING

Op 11 juli 2006 is Freek Modderkolk overleden. Als medewerker van eerst Staatsbosbeheer en later de provincie Drenthe heeft hij veel betekend voor het Drentsche Aa-gebied. Samen met Edgar Stapelveld en Harry de Vroome heeft hij in 1965 het 'Gedachtenplan Drentse Aa' geschreven. Terugkijkend kunnen we zeggen dat toen de basis is gelegd voor het huidige Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa.

Naar een dorpskern is het vergeefs zoeken in Schipborg. Een nieuwbouwwijk aan de ene kant van de weg, wat bungalows in het groen aan de andere, dat is het zo'n beetje. En o ja, aan de zuidkant nog wat losse boerderijen en woningen in een lint. Je gaat er letterlijk zó aan voorbij, maar juist dit 'lintvormige aanhangsel' is het oude Schipborg. Een piepklein esdorp, overvleugeld door de nieuwbouw.

Schipborg

Van de ongeveer 650 inwoners woont zestig procent in het nieuwe deel, vertelt Paul Hagel, secretaris (en waarnemend voorzitter) van de Vereniging Dorpsbelangen Schipborg. De uitbreiding vond plaats in de jaren zeventig en tachtig, de periode waarin "heel Drenthe werd opengelegd voor de forens", zoals hij het uitdrukt. "Veel planning is daar kennelijk niet aan te pas gekomen. Het resultaat is een dorp dat uit losse delen bestaat zonder samenhang." Dat heeft zijn weerslag op het dorpsleven. Mensen leven hier gemakkelijk langs elkaar heen. Albert Schuiling, geboren en getogen in Schipborg, bevestigt het beeld. "In mijn jeugd was hier veel meer te doen: dorpsfeesten, optochten, een kermis, een rommelmarkt. Het gezamenlijke is nu minder sterk, mensen kennen elkaar niet zo goed meer."

Verenigingsleven

Toch is het met het verenigingsleven in het dorp nog niet zo slecht gesteld, blijkt wanneer Hagel en Schuiling, aangevuld door Alberts vrouw Geja, het aanbod opsommen. Er is een toneelvereniging ('De Kymel'), een tennisvereniging, een bridge- een klaverjas- en een literatuurclub en er zijn de Vrouwen van Nu (een groep die zich heeft losgemaakt van de Plattelandsvrouwen). "De meeste clubs steunen wel voor een deel op mensen uit Zuidlaren", relateert Albert. "Maar dat zijn wel vaak mensen die hun wortels in Schipborg hebben", stelt Geja daar tegenover. Dan is er nog de Vereniging Dorpsbelangen, al leidt die een moeizaam bestaan. "We hebben vier bestuursleden, terwijl dat er volgens onze eigen statuten minimaal vijf zouden moeten zijn. Zo'n tachtig procent van de huishoudens is wel lid, maar activiteiten

zijn nauwelijks van de grond te krijgen", aldus Hagel. Hoe het ook zij, over één ding zijn de drie het roerend eens: Schipborg is een prettig dorp om te wonen. Vriendelijk, rustig en geen rottigheid.

Basisschool

Gezinnen met jonge kinderen zijn er (dankzij een actieve huizenmarkt) nog genoeg voor een openbare basisschool, 'De Waterburcht', met vijftig leerlingen in drie groepen. Voor winkels en andere voorzieningen is men aangewezen op Zuidlaren. Afgezien van een bakker zijn er in het dorp ook nooit winkels geweest, vertelt Albert Schuiling. "Toen ik klein was kwam er nog wel een kruidenier met zijn wagen langs. Ik weet nog dat mijn moeder altijd het boekje met de bestellingen al klaar had liggen." Zoals in zoveel Drentse dorpen zijn behalve de kruidenier ook de boeren-

bedrijven uit het dorpsbeeld verdwenen. Het grootste deel van het bouwland op de es wordt bewerkt door een boer uit Tynaarlo. In het oude dorp (het 'lint') houden hobbyboeren nog iets van de agrarische sfeer in stand. Verder is de huidige zichtbare bedrijvigheid beperkt tot de recreatiesector: een camping, een groepsaccommodatie en een café-restaurant annex partycentrum.

Stadgers

Op recreatiegebied heeft Schipborg met zijn prachtige ligging een lange traditie. Vooral stad-Groningers weten de omgeving van oudsher te vinden, zowel voor een dagje uit als voor een langer verblijf. "De bewoners van de recreatiewoningen van Mooi Schipborg zijn bijna allemaal rasechte stadgers en dat is altijd zo geweest", weet Schuiling. Het terrein bestaat sinds mensenheugenis; vroeger stonden er alleen tenten en caravans. Later bouwden de gasten hun eerste woninkjes: houten kippenhokken met daken van golfplaat. In de loop van de tijd zijn er degelijker woningen verzeen. Naast deze verblijfsrecreanten bezoeken veel dagrecreanten Schipborg en omgeving. Een bekend attractiepunt is de Kymmelsberg, een steile zandbult die een fraai uitzicht biedt op het beekdal van de Drentsche Aa, oftewel het Schipborgsche Diep. Een paar jaar geleden is het uitzicht, dat door het dichtgroeien van de heuvel was verdwenen, op initiatief van de Vereniging Dorpsbelangen hersteld. Hier en bij het café aan de oever van de Drentsche Aa slibben vooral op mooie zondagen de parkeerplaatsen al snel dicht, waarna auto's her en der in de berm worden gezet. Maar de Schipborgers hebben er geen last van. "De drukte is wel gezellig en om vijf uur zijn alle auto's weer weg", zegt Geja Schuiling. "En als we zelf willen wandelen weten we nog genoeg andere plekken waar het veel rustiger is en net zo mooi."

Het landschap en zijn overleveringen

Elk landschap heeft een historie. Je ziet het aan de prehistorische monumenten en de latere historische bouwwerken. Ook de infrastructuur, de loop van wegen en de ligging van de dorpen zijn in het verleden tot stand gekomen. De historische territoriale structuur van vandaag was er in principe al in de Late IJzertijd. Dat gaat allemaal over herkenbare en tastbare zaken, maar er is meer. Tot een halve eeuw geleden leefden er ook nog restanten bijgeloof, die vooral mondeling worden overgedragen. Deze vorm van volkscultuur is het niet-tastbare deel van de geschiedenis. Goede en boze geesten worden zo tot leven gebracht, terwijl 'de ouden'

Apart

Opmerkelijke zaken in het Drentsche Aa gebied

Jan Tuttel

weet hadden van goede en gevaarlijke plekken in het landschap. Ze kenden ook de rituelen en de afweermiddelen tegen ongewenst bezoek van spoken en geesten.

Ook in het Drentsche Aa-gebied kennen we deze verhalen en overleveringen. Ze maken deel uit van ons historisch pakket. Niet dat we het alleenrecht hebben op het optreden van witte wieven. Die vinden we eveneens op de Veluwe en in Twente. Maar vrijwel alle grafheuvels, hunebedden en urnenvelden kennen eigen geesten, spoken of aardmannetjes, om van de galgenbergen maar niet te spreken. In Loon heerste ooit de kwade dwaalgeest Oelerik. In de Gasterische Duinen maakten Oll' Boes en Hil de omgeving onveilig. In Oudemolen had men last van roversbenden, zodat men 's nachts ging wachtlopen met pieken. Ook muntvondsten gaven aanleiding tot geruchten en vernielingen van grafheuvels en hunebedden. Hier en daar liggen nog markenstenen. Waar de verdeling van de gronden oneerlijk geschiedde, spookt het nog. De 'glunige' of 'glende' kerels moeten ten eeuwigden dage met hun rammelende landmeterkettingen rondtrekken. Een landmeter viel dood van zijn paard dat opeens op hol sloeg bij een opzettelijk fout ingemeten grenslijn. Hij spookt nog rond.

Het zou goed en boeiend zijn, als we deze niet-tastbare historie van de Drentsche Aa meer aan bod laten komen bij publiekswandelingen en literaire wandel- en fietstochten. Naast de oude overleveringen kunnen we ook nieuwe sagen en verhalen (laten) maken. Ik weet dat er al aan gewerkt wordt.

Levend bezoekersnetwerk

het begin is er

In september is het 'Knooppunt Oudemolen' officieel geopend. Daarmee is het eerste concrete onderdeel gerealiseerd van het 'Levend bezoekersnetwerk' van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa. De komende jaren zullen meer onderdelen volgen. De ideeën over de inrichting van het netwerk krijgen langzaam maar zeker steeds duidelijker gestalte.

De basis van het Levend bezoekersnetwerk, zeg maar de 'hardware' van het systeem, bestaat uit drie soorten plekken: toegangspoorten, knooppunten en informatiepunten. Toegangspoorten en knooppunten zijn beide te omschrijven als parkeerplaatsen met voorzieningen. Bij informatiepunten kunnen bezoekers terecht voor folders, kaarten en dergelijke, en bij sommige punten ook voor mondelinge informatie.

Toegangspoorten

Toegangspoorten worden ruime parkeerplaatsen met uitgebreide voorzieningen. Het idee is dat er vooral 'nieuwe' bezoekers worden opgevangen die het gebied niet kennen. Vanaf de grote toegangswegen A28, N33 en N34 worden automobilisten met ANWB-borden naar de toegangspoorten geleid. Daar kunnen zij hun auto achterlaten en fietsend of wandelend het gebied in trekken. De toegangspoorten sluiten direct aan op het netwerk van fiets- en wandelpaden. Zonodig worden daarvoor verbindingen aangelegd naar bestaande of nieuwe routes.

Op een toegangspoort is plek voor minstens vijftig auto's (het richtgetal is honderd) en zo'n dertig fietsen. Er komen informatiezuilen te staan en een overzichtskaart met routes, maar daarnaast moeten bezoekers er kaarten en routefolders kunnen krijgen. Als het kan komt er een bemande infobalie, gekoppeld aan een horecagelegenheid met terras en liefst ook een fietsverhuur. Er moet in elk geval een toiletruimte zijn. Verder komen er recreatieve voorzieningen als (picknick)banken, speelgelegenheid voor kinderen, een uitzichtpunt of een kijkhut. Er zijn vier toegangspoorten gepland: aan de weg Tynaarlo-Zuidlaren, in Anloo (bij de Homanshof), in Rolde (bij het Multitoeristisch Centrum) en bij Dijkveld (aan de rand van Assen). In Anloo en Rolde wordt aansluiting gezocht bij bestaande voorzieningen.

Knooppunten

Knooppunten zijn kleinere parkeerplaatsen, die vooral gebruikt zullen worden door bezoekers die al de weg weten in het gebied. Er kunnen minimaal 25 auto's terecht (het richtgetal is

vijftig) en er is plek voor twintig fietsen. De verdere voorzieningen blijven hier beperkt tot een informatiezuil met een kaart en enkele (picknick)banken. Ook de knooppunten sluiten goed aan op het netwerk van fiets- en wandelpaden. Het aantal knooppunten ligt niet vast, maar zal uiteindelijk groter zijn dan het aantal toegangspoorten. Net als in Oudemolen zullen ook de andere knooppunten op strategische plaatsen worden aangelegd, zodat parkeeroverlast en verkeershinder op andere plekken worden weggenomen.

Plannen in de maak

Ook de plannen voor de eerste drie toegangspoorten (de genoemde vier minus Dijkveld) zijn volop in ontwikkeling, zij het nog voornamelijk op papier. De eerste inrichtingsschetsen zijn gemaakt. Zodra hierover meer duidelijkheid is zullen de bewoners en andere belanghebbende partijen bij de plannen worden betrokken. Ook over de invulling van knooppunten wordt nagedacht. Naar verwachting kunnen voor eind 2007 besluiten worden genomen over de eerste toegangspoorten en enkele nieuwe knoop-

punten. Mogelijk kan dan ook al een begin worden gemaakt met de aanleg. Zoals het Knooppunt Oudemolen zullen ook de andere knooppunten en de toegangspoorten zorgvuldig worden ingepast in het landschap. Dat komt tot uiting in de keuze van de plek, de inrichting en het gebruik van materialen: veel groen, klinkers in plaats van asfalt, hout in plaats van kunststof.

Informatiepunten

De informatiepunten worden ondergebracht bij bestaande locaties van ondernemers in het gebied, zoals een café, een camping of een winkel. Er komen 'passieve' en 'actieve' informatiepunten. Op een passief informatiepunt, te herkennen aan een schildje met het logo van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap, kunnen bezoekers folders en ander schriftelijk informatiemateriaal krijgen. Op een actief informatiepunt is bovendien iemand aanwezig die bezoekers wegwijs kan maken en vragen kan beantwoorden: een Drentsche Aa gastheer of gastvrouw. De actieve informatiepunten zullen op een andere manier herkenbaar zijn dan de passieve; gedacht wordt aan een vlag die uithangt wanneer het informatiepunt geopend is.

Gastheerschap

Een actief informatiepunt stelt eisen aan de ondernemer. Het moet bijvoorbeeld regelmatig open zijn en tijdens de openingsuren moet er altijd iemand zijn die bezoekers kan helpen. De gastheer of -vrouw moet goed zijn ingevoerd in het gebied en kunnen doorverwijzen naar accommodaties, recreatieve voorzieningen en activiteiten. Daarom verlangt de organisatie van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap van deze ondernemers onder meer dat zij de speciale cursus gastheerschap Drentsche Aa hebben gevolgd. Het ligt voor de hand dat vooral recreatie- en horecaondernemers gastheer zullen worden. Maar ook anderen, bijvoorbeeld landbouwers, komen in aanmerking als ze aan de eisen kunnen en willen voldoen. De organisatie hoopt dat er in elk dorp een actief informatiepunt komt en liefst meer dan één.

Cursus

In het voorjaar van 2006 is de cursus Gastheerschap Drentsche Aa voor het eerst gegeven. Er waren 20 deelnemers. De cursus, ontwikkeld door coördinator voorlichting en educatie André Brasse in overleg met recreatieondernemers, bestaat uit vier avonden en een excursie.

De deelnemers doen vooral veel kennis over het gebied op. Een niet onbelangrijk neveneffect is dat ze elkaars activiteiten leren kennen. Bij

deelnemers van de eerste 'lichting' heeft dat direct al geleid tot samenwerking en bundeling van activiteiten, zodat deze ondernemers hun gasten een extra aantrekkelijk aanbod kunnen voorleggen. Een van de deelnemende recreatieondernemers ervaart al dat zijn gegroeide enthousiasme voor het gebied leidt tot meer boekingen: gasten blijven langer of komen terug omdat er in de omgeving nog zoveel meer te beleven is.

Dit najaar wordt de cursus opnieuw gegeven. Wilt u er meer over weten, neem dan contact op met André Brasse.

Ondernemersdag

Dit najaar organiseert het Nationaal beek- en esdorpenlandschap een speciale dag voor ondernemers.

Het idee komt van de recreatie- en horecaondernemers die hebben deelgenomen aan de eerste cursus Gastheerschap Drentsche Aa.

De dag is vooral bedoeld om ondernemers uit het gebied met elkaar kennis te laten maken. Omdat de ondernemers per gemeente zijn georganiseerd, kennen zij collega's uit de beide andere gemeenten (het Nationaal beek- en esdorpenlandschap telt er drie) vaak niet.

Met alle vragen over het Levend bezoekersnetwerk, de cursus Gastheerschap en de Ondernemersdag kunt u terecht bij André Brasse, coördinator voorlichting en educatie van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa

telefoonnummer 06-46255975
e-mail drentscheaa@ivn.nl